

SZERKESZTŐI IRODA:

Balmaz-utca végén (Mária-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények címzettjei.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttéri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Föderalismus.

(Két cikk.)

I.

Nem érdektelen politikai vita folyt a napokban a magyar publicisták körében. Kramarz reischrathi képviselőnek Láng Lajos nemzetiségi viszonyokról írott ismeretes rópiratához fűzött megjegyzései nyomán a felett vitázott a magyar sajtó egy része, hogy vajon milyen hatással volna Magyarország viszonyaira a föderalizmus eszméjének győzelme Ausztriában.

A sajtónak a 67-iki kiegyezés alapján álló az a része, a mely megjegyzéseként vallja, hogy maga a 67-iki kiegyezés nemzeti előhaladásunk legfőbb biztosítékát képezi s csak is az időközi kormányok kezelésének hiányát általánosan felgyújtja, mint önrendelkezési jogunk korlátja, — a borzalom egy bizonyos nemével nyilatkozott a föderalizmus győzelmének eshatóságát is hivatkozással Andrassyra, a ki a Hohenwart idejében jelentkezett a hasonló irányú törekvések győzelmét megakadályozta, egyenesen felhívta a kormányt az osztrák viszonyok föderalistikus irányban való tovább fejlődésének a megállítására.

Nós mi, — legyünk különbben bármi tisztelettel az illető publicisták véleményének jóhiszeműsége iránt, e kérdésben nem tesszük magunkévá álláspontunkat.

Nem látjuk ugyanis egy felől a föderalistikus alapokon berendezkedett Ausztriának azokat a veszedelmét, a melyek az illető publicisták vélekedése szerint államiságunkat fenyegetik, más felől pedig az osztrák belvilágba való bármily irányú beavatkozást részünkről, veszedelmes praeczeptum, és a mai viszonyok között előrelátóan hiábavaló erőfeszítésnek is tekintjük.

Értjük mi azt, ha a magyar publicista egy része a föderalis Ausztriát könnyen hozzánk származtathatók tekintetbe azokat a csirák, a melyek a táplálékot nyerve itt a nemzeti aspirációban, az állam egységére veszedelmessé válhatnak. De e mellett és ezzel szemben nem lehet figyelmen kívül hagynunk egy nehány olyan állapotot, a melyek első sorban is arra utalnak, hogy mellőzünk az osztrák állapothoz és azok reánk való hatásának megítélésében minden idegeskedést és nem kisebbítve, de nem is túlozva a veszedelmet, alkalmazkodjunk a változott helyzethez úgy és akként, mint azt a magyarság hagyományos politikai érettsége, szemben a változott immár változhatatlan viszonyokkal, megköveteli.

Jól tudjuk azt, hogy Ausztriában a német elem sok évszázás hegemóniát és szláv elem hovatovább erőteljes elnyomulása ma mára a multemmel közbe sorozta. Nős alig hisszük, hogy a hatalmi átalakulásnak ezt az immár bekövetkezett proczessust a mi beavatkozásunk visszacsínálhatná.

A szláv elem nemcsak számbeli mennyisével nehezedik az Ausztriában való vezérszerepét vitt németiség supplantálására. Rendelkezésére áll e mellett a kulturális és gazdasági fejlődés nem közönséges foka és aközben ösztönözés, lelkesítően ható, a történelmi multnak élénk emléke, a mely egyes tartományokban a történelmi jogot teszi a szláv elem hatalmának alapjává.

Láthatni tehát, hogy Ausztria álláspontja a német supremacia ellen folytatott küzdelme nem egy ephemer dolog eszmé-irányának a térfoglalása. Nem gondolnak tehát azok, a kik a magyarosodó Ausztriát a magyarosodó osztrák hatalmi átalakulás helyével, Magyarországnak a beavatkozását vándorlók és a német elemnek az események fejlődése által elmozdított hegemoniáját állítják.

lunk akarják in integrum restituálni?

Eunak a törekvésnek hiába való-sága csaknem teljes bizonyossággal megállapítható. De még inkább szembevetendő e törekvés ama veszedelme, mely áll abban, hogy a mi beavatkozásunk a jogosság színétével ruházná fel az Ausztria részéről saját ügyeinkre gyakorolhatónak gondolt befolyás vindictióját és ez által elvetné magvát azoknak a további conflictusoknak, a melyek az Ausztria-Magyarország neve alatt ismeretes kettős monarchia két felét, mint két ellenséges tábor, egymás ellenében folyton hadi lábra állítanak.

Nem tagadjuk mi, hogy Ausztria szláv népének mai küzdelme rejthet magában veszedelmeket az egységes magyar állam érdekeire. A panszlavizmus ugyan ez idők szerint (mikor az orosz protektorátust a czári politika határozottan megváltozott irányához képest még idealiter sem mondhatja magáénak) világért sem jelenti a veszedelemnek azt az intensitását, a melylyel kezdetben rendelkezett, de tényleg hathat élesztőleg és bátorítólag a mi szlávaink faji érzületének vakmerő és dacos demonstrációira. Ám nem kell elfelednünk, hogy qui bene distinguat, bene docet és ehhez képest meg kell különböztetnünk a panszlavizmustól a föderalizmust. Ez utóbbi, az előbbi árvízének veszedelmével szemben, a leveztelő csatornát képviseli és a panszláv árvíz veszedelme csak addig fenyeget, a meddig a föderatív Ausztriában meg nem találja nyugodt lefolyásának azokat a csatornákat, a melyek a ma egy helyen felgyűlemlett és e miatt rakoncátlanul vizeztetőnek aránylagos elosztását és elvezetését eszközlendik.

Dr.

Politikai hír.

Visszavont rendelet. Budapesti tudósítónk írja: Darányi Ignác földmívelési miniszter tudvalevőleg az aratás idejére felfüggesztette azon állami és társulati földmunkákat, melyeknél a kubikusokon kívül mezőgazdasági munkásokat is szoktak alkalmazni. Mivel azonban az ország különböző részeiből beérkezett jelentések szerint az aratáshoz szükséges mezőgazdasági munkaerő teljesen elegendő, a miniszter a munka nélkül maradt vagy az önhibájukon kívül inségbe jutott lakosok helyzetére való tekintettel, rendeletét most visszavonta s megengedte, hogy az állami és társulati földmunkásokat újból felvetessék.

Negyedmillió sikkasztás.

Arad, július 21.

Oly forró panamás napokat élünk, hogy szinte beleszédul a közönség, mely — mint az egyszer megjegyzett gyermek — rémképeket lát mindenfelé. Nincs az a bihetetlen mese, mely hitelt nem talál a mint a futótűz, terjednek a városban egymást kergette furcsábbnál furcsább hírek. Mindenki vagy tud, vagy tudni akar valamit, mindenki suttog . . . S jellemzi e híreket, hogy csaknem egyidejűleg, tegnap délután már a fővárosban és a vidéken is el voltak terjedve.

A Krivány-ügyben a vizsgálóbíró nyomozásának új iránya a szenzáció. Eddig magát a sikkasztás titkát kutatta, most a bűntársak ellen folyik hajsza, azok kikutatása az új feladat.

Legújabb értesüléseink a következők:

Keresik a bűntársakat.

Köller János vizsgálóbíró tegnap reggel abban az irányban folytatta a nyomozást, hogy kikutassa a megszökött Krivány János bűntársait. Reggel nyolcz óráról tanácskozott a vizsgálóbíró Ottubay Károly törvényszéki elnökkel s a tanácskozással többször elhivatkozott Szathmáry Gyula alispánt és Sarlot Domokos főkapitányt. A vizsgálóbírónál volt az egész délelőtti Gréen Nándor alkapitány is, az előszobában ott várták a detektívek az elfogatási parancsokat.

Tudta az egész város, hogy letartóztatásról folyik a tanácskozás, ezért kíváncsi

csissággal fordult a panamapör alkalmából a törvényszéki épületben összegyűlt nagy közönség a vizsgálóbíró szobájára felé.

A legújabb szereplő név nem volt ismeretlen: Keresztes Ákos temetésrendezési vállalkozó neve járt szájáról-szájára.

Keresztes Ákos letartóztatása.

Kedden este hét órakor Gajda János titkos rendőr elment Keresztes Ákos temetésrendező vállalkozó lakására s megidézte a vizsgálóbíróhoz. Keresztes nagy ijádelemmel fogadta az idézést, s mivel a ballába oly beteg, hogy jáni is alig képes, befogatott hintójába és saját kocsiján hajtattat a detektívekkel a törvényszéki épületbe.

Köller János vizsgálóbíró nyolcz órakor jött fel az árvászkénél tartott bírói szemléről s rögtön kihallgatta Keresztet. Csak általános kérdéseket intézett hozzá, aztán haza bocsátotta azzal a meghagyással, hogy másnap reggel kilenc órakor nála jelentkezzen.

Keresztes tegnap reggel ismét kocsi ment a vizsgálóbíróhoz, Köller rögtön megkezdte a kihallgatását s közben tanácskozott a törvényszéki elnökkel, főkapitánnyal, alispánnal.

Délben már nem bocsátotta haza Keresztet, hanem átadta Sörényi fogházfelügyelőnek, hogy a délutáni kihallgatásig a fogház egy czellájában helyezze el Keresztet. Kulcsait és iratait rögtön elvették tőle.

Délután négy órakor folytatta ismét a vizsgálóbíró Keresztet kihallgatását.

Keresztes beismerte, hogy Krivány néki több ízben adott át földhitelezési kötvényeket, melyeket ő — dacára, hogy tudta, hogy azok a gyámpénztárból valók — elzalogosított az osztrák-magyar bank aradi fiokjánál.

A bankban természetesen feltűnt a dolog, s ő azt mondta, hogy a kötvényeket Vertán battonyai birtokos küldi. Erre Krivány tanította ki. A kötvények jegyzékét is átadta a vizsgálóbírónak: egy ízben 95.000 frt, máskor 30.000 frt névértékű értékpapírt hagyott a bankban, összesen tehát 125.000 frt értékű kötvényt adott el az ő utján Krivány.

A kötvényeket az osztrák-magyar bank aztán igyekezett értékesíteni, eladta Bécsben. Amin nem tudtak tulajdoni, felesleges volt, azt Keresztes ismét visszaváltotta, úgy, hogy a bank csak közvetítette az üzletet. 125.000 forintnyi értékű kötvényt adott így el Krivány.

Keresztes a rabkórházban.

Mikor botjárta támaszkodva, roskadt lépésekkel kijött Keresztes a vizsgálóbírótól, még mindig könnyes volt a szeme. A börtönőr, ki eddig csak mellette állott, most már maga előtt vitte le a fogházba, Sörényi fogházfelügyelő egy emeleti czellában, rabkórházban jelölté ki helyét. Keresztes ballába ugyanis súlyosan beteg. Csak a napokban operálták az orvosok s csontszilánkokat szedtek ki talpából. Ma reggel Parecz Gyula dr. törvényszéki orvos meg fogja vizsgálni s ő fogja tovább gyógykezelné is.

Házkutatás a koporsó-raktárban.

Keresztes Ákosnak a Templom-utczában a Minorita-palotában van a koporsó-raktára s irodája. Mig Keresztet délután a vizsgálóbíró faggatta, addig itt a rendőrség házkutatást tartott. Köller ugyanis megkereste délután Gréen Nándor alkapitányt, hogy tartsa házkutatást Keresztet irodájában. Gréen átvette Keresztet kulcsait Sörényi fogházfelügyelőtől s 5 órakor Gajda titkosrendőr kíséretében megjelent a templom-utczai koporsó üzletben.

Keresztes neje nem volt nagyon meglepetve, mikor az alkapitány megmondta, hogy miért jött s megkezdte a kutatást. Ugy látszik, tudta már előre, mi fog bekövetkezni. Gréen kinyitotta Keresztet Wertheim szekrényét s s abban a sok írás és könyv között két fontosabb bűnjelét talált: két levelet Kriványtól.

Az egyik levelet tavaly nyáron írta Krivány Karlsbadból s abban 100 frtot küld Keresztnek. A levélben csak magándolgóról van szó. A másik levélnek nincsen dátuma s így nem tudhatni, mikor és honnan kelet. Ebben is csak magándügyekről van szó, de érdekes, hogy Krivány ebben nagyon sajnálkozik egy emberen, kit Keresztes elcsapott, mert lopott. „Kár volt feljelentni Vargát — írja Krivány — úgy sem kapod meg a pénzedet, azt a szegény embert meg szerencsétlenné tetted . . .” Lám milyen jó szíve volt a sikkasztónak!

Krivány barátja.

Keresztes Ákos volt Kriványnak legmeghittebb barátja s minden titkainak tudója. Néki is oly hirtelen vité fel az isten,

a dolgát, hogy sokaknak szemet szurt. Tíz éven át — 1879-től 89-ig — írnek volt az árvászkénél Keresztes s igen szűk sorsban éldégett. Ekkor, hogy hogy nem, pénzre tett szert s ott hagyta hivatalát. Tedeschi Viktortól megvette a Szabadságtérben levő ecetgyárat s ugyanott trafikot is nyitott. Ez az üzlet azonban nem tetszett neki, jobbat keresett és talált.

Temetésrendező vállalatot alapított, a Minorita palotában nagy irodát nyitott s az üzlete kitűnően prosperált. Attól kezdve bírska ur lett Keresztesből, fogaton járt és nagylábon kezdett élni. Hintája elé mindig drága fekete paripák voltak fogva s a parancsoló, házsártos természetű ember imponáló alak volt. Magas nővért, kissé meggyűnyed, sovány ember. Pofaszakállja, sasorra és szuró tekintete karakterisztikussá tették arcát. Az utóbbi időben sokat szenvedett ballában, melyet meg is operáltak.

Kriványnál egész otthonos volt, még az elutazás napján is ott volt nála. Mikor hírtl vette, hogy kitűnődött Krivány bűne, elhűlve, szinte hanyatt vágódott. Egyszerre nagyon rosszul kezdte magát érezni, s azóta ki nem mozdult lakásáról.

Keresztes uraskodása szoros összefüggésben van Krivány hirtelen gazdagodásával. Üzleteihez barátja adta a pénzt, kinek viszont ő tett „apró szolgálatot” azzal, hogy értékesítette a lopott kötvényeket. Az aradi pénztételeknél és czeleknél jelenleg is körülbelül 6500 frt értékű olyan váltója van Keresztnek, melyeken Kriványi a zsiroló.

Vizsgálat a gyámpénztárban.

A miniszteri kiktűdöttek tegnap folytatták a rovincsolást. Tételtől-tételtre haladtak és tegnap eljutottak az Almái-féle hagyatéki és megállapították, hogy a hagyatéki 259000 frt összegű értékpapírok tényleg hiányt képeznek.

Eddig mintegy kétezer számgig jutottak el. Az Almái-féle hagyatékon kívül hiányt nem találtak, hanem több szabálytalanságot. Az iratok között például rég kiadott értékek kötvényeit találták, a melyek erős rovincsolás mellett nem maradhatna az iratok között. Egyáltalán a vizsgálat több adata mutat arra, hogy a rovincsolásokat általában felületes módon végezték.

A kiktűdöttek a munkának eddig jóformán csak tizedrészével készültek el és előrelátóan 8—10 napig el lesznek vele foglaltva.

A főispán nyilatkozata.

Egyik aradi lap tudósítója tegnap délután fölkereste Fábán László főispánt és nyilatkozatra kérte a Politikai Értesítő cz. könyomatos azon híre vonatkozólag, hogy az árvászkéi sikkasztás ügye miatt rendelkezésre bocsátotta a kormányának állását. A főispán a tudósító kérdésére ezt felelte:

En az önök lapjából olvastam ezt a hírt; előbb nem tudtam erről, ez engem oly közérdeklő érdekű mende-mondáról semmit. Különben sem érzem, hogy engem olyan mulasztás terhelne, ami arra indíthatna, hogy ezt a lépést megtegyem.

Az alispán lemond.

Illetékes forrásból arról értesülünk, hogy Szathmáry Gyula alispán a fegyelmi vizsgálat befejezése után le fog köszönni állásáról. Ezt az értesítéstünk minden körülmények között fenntartjuk.

Hol van Krivány?

Ez még mindig olyan rejtély, melynek megoldását senki sem tudja. Hogy tényleg Egyiptomban, — Alexandriában, vagy Kairóban volna a megszökött pénztárnok, — az megerősítve nincs. Mindinkább valószínű lesz azonban a feltevés, hogy Krivány a Hamburgban 6-ikán feladott levezőlapokkal csak bolondította a világot. — Tudta, hogy mindjárt Amerika felé fogják hajszolni, ő pedig vígan vitorlázhát egész más irányban egy jobb hazába.

Tegnap a bécsi rendőrség azt telegrafálta az aradi főkapitányságnak, hogy Krivány július 6-án Bécsben tartózkodott, a Klonsner szállóban. Tehát ugyanaznap Bécsben volt, mikor levezőlapjait Hamburgban valakivel feladatta. Ez ismét csak azt a feltevést erősíti meg, — hogy Krivány vagy Triestből, vagy valamelyik olasz kikötővárosból indult kelet felé. Azóta kitudja merre van már?

Vetések állása a külföldön.

A földmívelésügyi m. kir. miniszteriumhoz a cs. kir. konzulusoktól beérkezett jelentések alapján.

Németország.

A berlini főkonzul június 15-én és 25-én két jelentései szerint az időjárás inkább az őszi, mint a tavaszi vetéseknek kedvezett.

Az őszi buza és rozs állása oly jó a milyen a legutóbbi öt év alatt még nem volt, ellenben a tavasziak, és pedig az árpa, zab és tavaszi rozs fejlődésükben visszamaradtak, ritkásak, sárgulnak és erősen elgyomosodtak. A buzgyona vetések állása is lézagos, a mennyiben kűtött nedves talajon sok megrohadt. A herefélék első kaszálása igen jó eredményt adott, azonban a belőlük készült széná minősége a sok esőtől silány. A réti széná termése szintén bőséges, az esős idő helyenkint ennek minőségét is károsította.

Francziaország.

A párisi főkonzul június 9-ről jelenti, hogy a vetések állásáról előzőleg közölt kedvező jelentés ezuttal sem változott, a gabonaművelők aratási kitértésai épügy, mint eddig igen jók.

Olaszország.

A milánói főkonzul június 15-ről jelenti, hogy a vetések állása egész Olaszországban kedvező s a buza közepén felüli termés várható. Ugy a tengeri, mint a szőlő fejlődése kielégítő. A selyemtenyésztés időnye befejezéséhez közel áll; s jó eredményt ígér. Zivatar és jégeső Piacenza, Modena, Bologna, Campobasso, Bari, Benvenuto és Como egyes részében okozott kárt.

Angolország.

A londoni főkonzulnak június hó 4-én, 15-én és 28-ról két jelentése szerint a termés kilátások az utóbb beállott enyhébb, naposabb időjárás után annyira javultak, hogy azok általában valamennyi gabonaművelő nézve kielégítőek. A buza aratásának kezdetét augusztus közepére várják.

Spanyolország.

A barcelonai főkonzul június 15-ről jelenti, hogy az előző havi eszések eredményeképpen a vetések állása kielégítő, és a középest meghaladó termésre van kilátás.

Portugália.

A lissaboni főkonzul június 7-ről jelenti, hogy a termés kilátások a beállott esős időjárás következtében javultak. Az aratás június végén lesz. A burgonya termés oly jó volt, a milyen az utóbbi 30 év alatt nem fordult elő. A kivitelt nagy arányokat öltött.

Dánia.

A kopenhágai főkonzul június hó 22-ről jelenti, hogy az utóbbi derült meleg időjárás előnyös volt a vetések állására. Az ősziak állása igen jó, virágzásuk kedvezően folyt le. A tavasziak jól keltek és szépen fejlődnek, a szénatermes bőségesnek ígérkezik.

Nyilt levél Bartha Miklóshoz.

Nagyságos Képviselő Ur!

Mi magyarok megszoktuk Önt bizonyos nimbusban elképzelni. Az igazmondásnak, a hazaszeretnek, a legnemesebb polgáreményeknek s a vallásos hitnek nemes és önfeláldozó harcát csodáltuk, bámultuk Önben. Jelleme tisztá, mint a kristály, szava metz, mint az éles aczél, a hazugok, a ravaszok, az erőszak fiait rettegnek tőle. Így hittük, így tartottuk — eddig.

Engedje meg Nagyságod, hogy e véleményünkkel ellenkező egy bizonyos folyton ismétlődő tény legyen bátor becses figyelmébe ajánlani.

A Kolozsváron megjelenő Ellenzék, a melynek ön főszerkesztője, egész rendszeresen üzi nap-nap után a katolikus egyház ellen való leghárdulatlanabb támadásokat. Nincs nap, hogy ez az újság vallásunk, vallási felfogásunk és egyházjogi intézményeink ellen ne hozna mélyen sértő támadásokat. Nincs nap, hogy e lapok hasábjain ne olvasnánk idéitlen és nyers kirohanásokat Majláth erdélyi püspök ellen, akit pedig csak a megatalkodott gonosz akarat és az a tudatlanság ostromolhat, amely ellen Nagyságod a pesti lapokban oly remek cikkeket ír. Engedje meg uram, hogy lapjának legutóbbi vérháborító támadását ide mellékelve közöljem, kérvá az Alkotmány t. szerkesztőjé, ne sajnálja a lapban helyt adni nyílt levelünknek. A támadás névtelen, egy protestáns aláírással. A többi között ezeket mondja:

Egy római katolikus vallású hívő és gör. katolikus vallású nő lépnek be az én lelkész barátom szerény hajlékába s arra kéri, hogy a polgári egybekelés után rájuk egyházi áldást adni sziveskedjék s kijelentik egyuttal, hogy eltérő vallásuk mellett is gyermekeiket a protestáns hit elvei szerint, sőt ép a református vallás tanai szerint óhajtják neveltetni.

A lelkes nagy lapintattal és gondos elővigyázattal figyelmezteti őket lépésük fontosságára, amire mindaketten kijelentik, hogy szándékuk mellett szilárdan megmaradnak.

A férfi bizonyára lelki aggodalomtól ösztönözöttség egy levelet vesz ki a zsebéből s az én lelkes barátomnak azt a kérdést veti fel, hogy vajon eljárása törvényes, lehetséges-e? A lelkes megnyugtató feleletre, a mely állami törvényeinknek megfelelő, átgyújtja a férfi a kezében tartott levelet a lelkesnek. És mi volt abban a levélben? Talán áldás a jelentkezett boldogságára? Talán az öröm megnyilatkozása az esküvő alkalmából?

Oh nem! abban a levélben szidalom, abban a levélben átok van kimondva ezekre a szerencsétlenekre, a kik együtt akarják végigfutni földi pályájukat. Abban a levélben az a bizonyos katolikus lelkes követeli, hogy a katolikus egyház szertartásait tartsák szem előtt, hogy összes leendő gyermekeiket neveljék az egyedül üdvözítő hitben, mert különben az egyházból kizártnak s a poklok poklán vesznek el.

Ily hangot használ egy XIX. századbeli katolikus pap, a kinek a rendeltetése pedig nem a széttaszítás és lassítás, hanem Isten dicsőségének hirdetése s a szívekben az erkölcsi életnek felbresztése, a melyek megmutatják életünk helyes útját. Az elvakultságnak ez a módja élénken emlékeztet a reformáció kezdetére. Ez az esemény nem annak az egyszerű katolikus papnak a bűne, ez kétségbeesett jele annak az időnek, a mely szeretet Erdélyországunkra néz és következik. A mióta Majláth Gusztáv gróf foglalja el a nagyenyői és hazafias elődeinek székét, a ki nemcsak felekezeti, de nemzeti voltát is kész martalékkal odaadni, bár a környezetében élők azt megpróbáltatják, a felekezeti szűkebbé válnak.

A jelentkezett hívők a polgári szertartás után tényleg az én lelkes barátommal jelentkeztek, áldását elvették, szeretetteljes szavait meghallgatták. A megfélemlítés szava hatást nem ért el; a hívők lelkeiben megérett meggyőződés diadalra jutott.

Nagyságod, a ki velünk együtt küzdött a szerencsétlen „új rend” ellen, református létére sokkal jobban ismeri a katolikus egyház tanait, semhogy ily támadást megengedhetne magának. — Mi jól ismerjük a szándékot, mely a különböző alantas foglalkozású egyéneket „magyarság” címén, hitközlől is megfosztani törekszik s melynek végcélja, hogy a református vallást terjessze. Ez a szándék tette azt a két katolikus felet hittagadónak, hisz azért akarták gyermekeiket Kálvin hitében nevelni, hogy megtarthassák „magyarságukat”. Ez a szándék tette toladódnak az említett protestáns lelkesít, hogy egyházi funkcióját feltolja más vallásukra. Egy katolikus papnak ilyenkor hivatalos kötelessége a hozzászólás, mert hiszen, ha ilyenekért sem szólunk, széttűnik a nyáj. — És mindennek mi köze Majláth püspökhöz? Mi ok van rá, hogy ezért Majláthot nemzetietlenséggel és Isten tudja mivel vádolják?

Nagyságod a pesti újságokban harcol a keresztény eszmék mellett, winók a türelem, a szeretet, a jogtisztet, a vallásosság. Hogy fér meg mindezzel az erdélyi „Ellenzék”-nek mindennapos, ildomtalan és veszedelmes támadása a katolikus egyház, a katolikus egyházjog és katolikus püspök ellen? Nagyságod írta a Róma és Worms című remek költői alkotást, a melyben a katolikus és protestáns egyházak közti versengést a

XX. század azzal dönti el, hogy: „Bátkültek ki!” Nos ily hangon, mint az „Ellenzék” Nagyságod neve alatt csinálja, sohasem lesz béke. — Szeretnők, ha igazuk volna a spiritisztáknak, kik ön mellett megszólaltatják Kossuth szellemét. De engedjen meg, aki legszentebb kötelességének ismeri nemzete dicsőségét előmozdítani, ahhoz méltatlan dolog, hogy nemtelen támadások és csufondároskodások jelenjenek meg saját lapjában.

Nagyságod, jól tudjuk, nincs mindig Kolozsváron, jó lenne, ha már egyszer végérvettene ennek a csunya hajszának, melyet nevének égése alatt üznek.

Nekünk ebben a levélben foglaltakra az a megjegyzésünk, hogy az „új rend” kész prédál dobhatja híveinek a protestáns térítésnek. Nem kell egyéb, mint szegény embereket összeveszteni a katolikus papjokkal s a gyermek református. Egy okkal több a revizióra.

Nagyságod szíves felvilágosítását várva maradtam

igaz tisztelője
K. E.
katolikus pap.

*

Nem tudjuk, Bartha Miklós, lapunk főszerkesztője, méltónak fogja-e ez alapítatlan s teljesen igazságtalan vádakra felelni, de mi most ez alkalommal már sietünk kijelenteni, hogy K. E. tisztelő ur állításai az „Ellenzék” magatartásáról, a katolikus vallással és Majláth püspökkel szemben, egyszerűen légből kapottak s a tisztelő ur sajnálatos fantáziájáról tesznek tanúságot.

Az „Ellenzék”, első számától elkezdve mostanig soha egy szóval sem támadta a katolikus egyházat, a katolikus hívők vallási felfogását, egyházi intézményeit” stb., hanem igenis mindig a legbuzgóbb harcosa volt a katolikus érdekeknek elannyira, hogy lapunkat egész nyíltan a klerikalizmus vádjával illették. Majláth püspök vallásos és nemes törekvéseit pedig egyetlen lap sem honorálta annyira, mint épen az „Ellenzék.” Hogy egy párszor el-tünk a kritika fegyverével Majláth püspök elszólásaival szemben, ehhez nemcsak jogunk, de kötelességünk is volt a felekezeti béke érdekében, a melyért harcolni ezután is, ha szükség lesz rá, mindig készen állunk.

MINDENFELE.

Kolozsvár, július 22.

— **A lefutott kiállítás.** Kolozsvár város közgyűlésén egyhangulag letrombitálták azt a kiállítást, melyet az ipar testület kezdeményezésére a helyi iparosok egyhangú öhajtsábsából a jövő évben, a Mátyás szobor leplezésére létesíteni kívántak. A közgyűlés egyhangulag elvetette az ipartestület kérését. Jellemző ennél az esetben az, hogy a közgyűlés tagjai 2/3 részben iparosok teszik. Ha tehát a maguk dolga iránt annyira érdeklődtek volna, hogy a közgyűlésen megjelenjenek, a kiállítást megszavazhatták volna. Szomorú a kérdés elejtése az erdélyi részre nézve azért, mert most kellene bemutatnunk az új várművelter kibővítését, hogy mit tud az erdélyi részek szorgalmas iparos népe produkálni?

— **Mire valók a rendőrök?** Mindenki azzal felel erre a kérdésre, hogy a közrend és csend fenntartása a rendőrök kö-

telessége. Hogy pedig azt tehesse, első sorban az szükséges, hogy a hol a rend és csend megbotatnak: kénytelen legyen a rendőr és közbelépjen. Kolozsvárt a rendőri közegek még ha akarnak sem tudnak ezt a kötelességet teljesíteni, mert először kevesen vannak; másodszor, mert épen olyan helyeken nincsenek felállítva, a hol leggyakrabban és leg több szükség volna rájuk. Legfőképpen két olyan városrésze van Kolozsvárnak, a hol napirenden van a veszedél, a láma, a verekedés s ez a cigánysor és a sánczalja. Ezen a két területen emberlemezket óta egymás közt intézi a lakosság a maga dolgait, mert rendőr hirmódának sem jár a városrészekben. Legfőképpen a Sánczalja hangos, egyik mint a másik, nap után a sok káromkodás és veszedésként. Legutóbb is tegnap és tegnapelőtt reggel oly éhsten láma hangzott be a hegyi városrészről, hogy a Sétátér látogató közönség valószínűleg mebotránkozva hallgatta az éj oly bosszantó, mint szabadon folyó zivaj. A sétátér két rendőre is ott állott a közönség soraiban és bizonyos gyönyörűséggel hallgatta a pokoli lármát. Ilyen állapot van a Cigánysorban is. Azt hisszük, hogy e helyeken nagyobb szükség volna rendőre, mint például a sétátér elején, a hol rendszerint két rendőr is tartózkodik a nap folyamán s egyiknek sincs semmi dolga. Koldjék csak őket a Cigánysor, vagy a Sánczalja városrészekbe — ott bizonyára lesz mivel foglalkozniok.

— **Víz a teológiában.** A kolozsvári teológiai intézet pincze lakásai a hányaszor egy kis esőzés felmerül, mindig meg telnek vízzel. A beömlött vizet szivattyúkkal emelik ki, csatornák vezetik el. Ez az állapot már két év óta, évnegyedről évnegyedre így megy. A múlt évben a beömlött vízzel egy pár szekérre való béka is ellepte a suterént. Különös dolog ez, és szomorú világot vet a teológia építésére, valamint a feltételek helyreállítására az, hogy a mit egy munkával egy kiadással jól elvégezhetek volna a nélkül, hogy később a víz alkalmatlanságot okozzon, az évnegyedről évnegyedre újabb kellemetlenségeket, kárt, költséget és alkalmatlanságot okoz az ev. ref. egyháznak.

— **A legsötétebb Afrika — Kolozsvárt.** Kolozsvárt mintegy három hét óta elzárt tartja a Melocco-cég a pályaház és a város legnagyobb forgalmu vonala egy részét a Nagy utcát. A kocsi közlekedése miatt átkeltek a mellék utcákra. Ezekben az utcákban pokoli a sötétség, feneketlen a sár és lépten-nyomon tengely törő mély kátyúk vannak. Valósággal életveszedelem éjjel a vonattól való bekocsikázás.

Kérdezzük a hatóságok, miféle okból nézi el, hogy az a vállalkozó heteken keresztül elzárja az utcát olyan csatornázási munkáért, a mit kettőzött erő alkalmazása mellett néhány nap alatt bevégezhetne?

Már hetek óta ott látjuk a nyílt csatornákat, a nélkül, hogy megfelelő buzgalmat látnánk azok elkészítése és befedése körül kifejtetni. Szvacsina Géza polgármester urat kérjük első sorban az intézkedésre, hogy ez a legsötétebb Afrika illő állapotnak végre valahára vége vessék.

Mi ezelőtt két héttel már rá mutattunk a misériáira, azóta a munka alig haladtak valamiképp.

— **Nem kell az örökség.** Kolozsvár város közgyűlése tegnap egy 10 ezer forint meghaladó örökségről mondott le. Sombori Lajosné hagyott a helyi árvaháznak na-

gyobb összeget, olyan megszorítással azonban, hogy ahhoz kötött terü nagyobb lenne a jövedelemnél. A közgyűlés lemondott az örökségről.

— **Forgalmi akadályok Nadasfelé.** A Kolozsvár-egeresi vonalon a bogártelkei részen az esőzés álmosta a vasúttörését s a vonatközlekedés tegnap d. u. 2¹/₂ órára fennakadt. Az államvasutak üzletvezetője valamint az állomásfőnök részéről kiszálltak, megtették a helyreállításra a szükséges intézkedéseket és a délutáni omnibusz-vonat már 2¹/₂ órai késéssel átballaghatott. Az este a brassói vonat is egy órai késéssel érkezett be.

— **Vizsgálat egy lopási ügyben.** Említettük volt, hogy a szamosújvári adóhivatalba pár hét előtt egy éjjel lopás történt. A hivatal javítás alatt levő helyiségbe a nyitva hagyott ajtón át eddig ismeretlen tettesek behatoltak és 800 forint több pénzt vittek el. Az ügyben a dési pénzügyigazgatóság az adóhivatal vezetői ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt volt s felfüggesztette őket állásuktól, megindított továbbá egyidejűleg a büntető eljárás is. Az elővizsgálatot Gajzágó Ferencz kir. táblai bíró, a szamosújvári járásbírószék vezetője esaközi.

— **A „névtelen hősök” nevel.** A Segesvár mellett levő fejelegyházi csatatérben a m. évben felszentelt honvédelemre terbe vették azok neveinek felvételét, a kik, mint hősök estek ama csatában, s a kiknek neve, most félszázad után, még kipuhatható. Erre, valamint a honvédelem körüli létesítendő kerítésre gyűjtöttek is az országgyűlés tagjai között Sándor József és Zeyk Gábor képviselők kezdeményezésére. A gyűjtés pár száz forint eredményezett. Fejelegyházán tegnapelőtt a Petőfi-ház felszentelése alkalmával tárgyalták ezt az ügyet. Az emlékbizottságnak határozott véleménye az, hogy a hősök nevei az obeliszkre nem véshetők fel, mert a felszenteléskor oda illesztett táblán rá van vére, hogy a „Névtelen hősöknek”.

Szükségesnek tartanak azonban azt, hogy Zeyk Domokosnak, Daczónak s néhány társának, kik Héjasfalvánál estek el, ott is vannak, gyulafehérvári Somogyi Albert nagybirtokos telke közelében eltemetve, síremlék állítsassék. Ezek sírját mindaddig csak egy fakereszt jelöli. A hazafias Haller család évekkel ezelőtt kisajátította ezt a sírt is, a segesvári magyarok gyűjtöttek is arra, hogy emléket állítsanak ide is. A két összegből most már lehetne egy szép síremlék állítani Zeyk Domokosnak és társainak!

— **Petőfi kultusz.** A fehéregyházai Petőfi öhráz és az a gyönyörű park, a melyet Haller Louise grófné létesített, valamint a ház szentelési ünnep, hullámszába hozta az országot. A grófnőnek eme poétikus cselekedete még Nyugatmagyarországon is hangulatot keltett. A Pozsonyban megjelenő „Ny. Híradó” vezércikkben, tárczában és hírvonatban foglalkozik a Petőfi emlékekkel s ajánja, hogy Pozsonyban is jelöljék meg emléktáblával azt a házat, a melyben Petőfi Pozsonyban tartózkodása alatt lakott.

— **Egy apa, a ki gyermekeit megöli.** Szomorú esetről értesít bánffy-hunyadi levelezőnk, a mi bepillantást enged a vidéki nép nyomorult és inséges életébe. Az eset ez:

Tegnapelőtt délután 2 órakor Kalota-

Szent-Király községében Lovász Mihály dember két gyermekét egy 7 éves és 5 éves leányát fadarabbal föbe ütötte.

A föbe vert gyerekek nyakát kaczrával elmesztette.

E műtét után önmagát is felakasztotta a kötél azonban, a melyen függött, mielőtt meghalhatott volna, elszakadt ajultságából csakhamar magához tért.

Ekkor nem tudta mit levő legyeként jelentkezett a csendőrségnél, mely nál letartóztatta.

A kihallgatás rendjén szomorú kiak monddott el a szerencsétlen férfit. Elmondotta, hogy első neje, kivel egy dog házas életet élt s a kitől a két gyermek is származik, elhalt.

Második felesége nem szerette, gondozta a gyermekeket. Őt betegség gatta meg, nem tudott keresni. Betegség, a nyomor a házba. A felesége törődött semmivel. Látta, hogy magára lehetetlen.

Midőn gyerekei éheztek s kenyeret tudott nekik adni, a kétségbeesés fogta.

Az üngyilkosság eszméjével kezdte lalkozni. Azonban kiozta az a gond, hogy halála esetén mi lesz az árvák, ket a mostoha anyja nem gondoz, s a nek a világon senkiük sincsen, a kik a éhen fognak elpusztulni.

Ez a kétségbeesett állapot érlelte beteges agyában azt a borzasztó gondolat, hogy mielőtt önmagát kivégezné, előpusztítja gyermekeit.

Előbb egyenkint megcsókolta, mogatta a fejüket, szóltott hozzájuk, őket, hogy a tulvilágon nem sokára megdolgot lesz, a hol ismét találkozni fogunk s a hol többé nem fognak éhezni. Után elbucszott a két kiadottól, egy fadarabot vett a kezébe s ürletes alu zással fejbe ütötte mind a kettőt. Gyerekek elaláltak, akkor metsztette nyakukat.

A szerencsétlen beteg ember magára várja szomorú büntetését.

— **Iparos tanoncz iskola gátása.** A városi közgyűlés tegnap elhatározta, hogy az iparos tanoncz iskolát két részre osztja s az igazgatóság egyenkint 250 forint tisztelet díjat ad, ha igazgatója dr. Széchy Ákos, a polgári iskola derék igazgatója, a másik pedig Endre lesz.

— **A „Bisnisi” legrégibb épületén most folynak az átalakítások.** E tanban az utazó közönségnek egy régi tása teljesül be az által, mivel csaknem teljesen kivetkőzötték s az a jelenlegi nyeknek megfelelőleg az eddigi és ismert bérliki nyomán rendezik és fel. A szálloda helyisége vízvezeték tornál is ellátottak. Ezekben földi földszinti jobb szárnyán egy nagyszobát véház létesítettek. Ezen Szállodának a biek felett előnye is van, a mennyiben a tágas udvarán 36 lóra való istálló és felelő kocsiszettel rendelkezik, a maga nagy területen, a város zajától s mindazonáltal a főtérrel alig 100 méter távolságra fekszik. A Szálloda ideai áruházi hó végén adatik át a forgalomnak. Ajánlják az utazók figyelmébe.

— **Keresztes újságíró.** Házi i: van? Kérdi az olvasó. Egy újságíró ki jobbra, balra osztogatja az elismerést, ki népszerűvé, vagy népszerűtlenné teszi közélet szereplő emberét, a ki a határ

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. Julius 22.

Tövises és narancsvirágok.

„Az anya büne” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

I.

(Folytatás. (3)

— Igen. Eppen most vagyok tizenhét éves, a folyók zugásának a hangján túl még soha sem voltam. Nézzé, éppen a kertünk végénél fut el.

— Egész életében soha sem volt távol e helytől? Kérdé az ifju csudálkozva.

— Nem, egy napig sem, volt a válasz. Warwick nincsen nagyon messze; de még az ott levő régi kastélyt sem látam soha.

— És én ámbár csak néhány évvel vagyok idősebb magával, szinte az egész világot összejárta.

— Én szeretném a világot látni, mondá Viola álmódó kifejezéssel nézve rá. Szerettem Sz. Bynót; de nem szeretném azokat a helyeket látni, melyekről olvastam. De az élet oly hosszú.

Az ifju sóhajtott, midőn e szavak halotta, mert tudta, hogy a költők és a filozófok éppen annak az ellenkezőjét mondták. Ez a leány szép volt és ifju, nem ösmerte az életet. És ő egy olyan férfíhoz hasonlított, a ki egy új képet nézett, vagy új könyvet olvasott; el volt ragadtatva és bűvölve; az eldől fatörzsön tudott volna ülni örökké, hogy ötlet hallgassa.

— Beszéljen nekem saját magáról — mondá.

— Magamról nincs semmi mondani valóm, válaszolá Viola. Oh megértheti, hogy mily csendes és esemény nélküli volt az életem, miután Sz. Bynót sohasem hagyta el.

— Magtudni érteni, hogy az mily kellemes és egyszerű volt.

— Igen, válaszolá Viola, és szomorúság árnya jött az arcára. Ha szüleim élték volna, a lehető legboldogabb és kellemesebb életmó lett volna. De a nagypénem nem rokonszenvez a fiatall, nem szereti a szépet, következőképpen hajlandó reám és a mulatságaimra megvetéssel tekinteni. Ő — oh, én nem tudom magamat jól kimagyarázni; de én nem vagyok nagyon boldog a névemm.

A gyermekek arczában a visszafojtott érzésnek olyan kifejezése volt, a mi meghaltatta a hallgatóját.

— Az én névém, folytatá, még a madarak éneket nem szereti. A pillangókat pusztítja, de a méheket életben hagyja, mert azok mézet csinálnak, a mi kifizeti magát. Mindenki kap rajta. Azt mondják, hogy az ákácfa virágának az illatától ez a legfinomabb méz Warwickshirben.

— Melyik osztályba számítja magát? — kérdi az ifju.

— Egyikbe sem, volt a válasz. Alice néni engemet minden egyébtől egy külön osztályba helyez. Gyakran mondja, hogy én az ő bosszuságára születtem, hogy az ő keresztje legyen; és ámbár ő a lényeges dolgokban nagyon szíves hozzám, és elhiszem annak igazságát, hogy győtrelem vagyok neki.

— Miért? Mondja meg nekem, hogy miért?

— Mert nem tudom magamat minden nézeteibe beletalálni. Ő szeretné, hogy reggel egy bizonyos órában keljek fel. Szép időben, mikor a nap sötét, nagyon korán kelek, nem tudom a kisbőrt, brát, éjszaka és éjjel a

nagypénem bosszankodik. Azt mondja, hogy a harmat elrontja a cipőimet és a ruháimat, hogy várakoznom kellene, míg a nap felszártja a harmatot és ha megkísértem e tárgy felett érvelni, még jobban haragszik. Látja azt a helyet, hol a szikláról a víz a folyóba omlik? Kérdé a leány rövid szünet után.

— Igen; látom. Mily dallamos a víz-es és hangja!

— Holdvilágnál az a vízesés gyönyörű képet alkot, és én gyakran jövők ide azt nézni. Néha azt gondolom, hogy a szegény Genovéva királyné épen ilyen erdőn lovagolt keresztül szép lovagjával az oldala mellett; de a nagypénem azt mondja, hogy a képzéldések mind nevétségek és hogy csak arra kellene gondolnunk, a mi valódi.

— Ez a világ elég szép, mondá az ifju; de én azt gondolom, hogy a képzelet világa még sokkal szebb.

Viola vidám mosolylyal válaszolt. Jól esett neki, hogy némely isléstük talált.

Ez időre Lord Ryvers, teljesen elvesztette a szívét. Azt gondolta, hogy az volt a legtermészetesebb, szebb és bájosabb leány a kitermészetben, és hogy azokat a nagy dármatokat, a kiket ő ösmert, mind tulragyogja. Szíve gyorsabban dobogott, a mint nézte.

De a Beaton Viola lelke, vagy szíve nem gondolt a szerelemre. Volt valami fogalma arról, hogy nem a legokosabb modorban cselekedett, ámbár kellemes valakihez beszélni, a ki olyan fiatal volt, mint ő maga. De ime a szép arczra változás jött, árny borult arra.

— Én értem azt, mondá, mi az egy elnyomott életet folytatni. Nekem kevés időm van a saját rendelkezésemre; és mindent, a mit legjobban szeretek, meg kell magamtól tagadni.

A mi házuknál minden gépiessen megy; minden nap egyenest a dolgozók, ugyan ab-

ban az időben végezzük. Évek óta nem emlékezem a legesekegyebb változásra, vagy az egyhangúság megszaktítására.

— És Sz. Bynót! soha sem volt távol? — ismétlé az ifju.

A legendakivált dolognak látszott előtte, hogy valaki mindig ugyan azon az egy helyen éljen.

— A szívem, lelkem és az eszem utaztak — mondá Viola. Valamikor változás jön az életembe. Én gyakran gondoltam arra az időre, midőn kimegyek a nagy világba; és a szép szemek úgy néztek, mint ha a jövőt elhomályosító ködöt át akarnák hatni.

Lord Ryvers nem tudta, hogy mit mondjon; és félt hallgatni, ne hogy a leányának eszébe jusson azt gondolni, hogy ideje lett volna haza menni.

— A szeme színéről nevezték „Violának”? — kérde.

— Nem, — nevetve; anyám adta azt a nevet, mert Viola volt a kedvencz virága. A nagypénem előtt minden sérelmem a „Viola” névben összpontosul.

— A királyné Mariájáról irt költeményt ismeri? — kérde Lord Ryvers. Így kezdődik —

„Volt egy Mari Beaton és Mari Seaton, És Mari Carmichael és én.”

Ázoktól a Beatonoktól származott? — Nem gondolnám; remélem, hogy nem azoktól — volt a válasz.

— Reméli, hogy nem azoktól! Miért? — kérdi az ifju.

Viola türelmetlen megvetéssel nézett rá, arczá kigyuladt, szemei szikráztak.

— Nekem erős rokon és erős ellen-szenveim vannak — válaszolá; ha van valami, a mi iránt nagyobb ellenszenvet érzek, mint egyéb iránt, úgy az az, a mit ön — és azok, a kik a külvilágban élnek — arisztokráciának neveznek.

Az ifju visszarettent, mint ha a föld megdőlt volna.

— Milyen különös! — mondá. Meggyűlöli azokat? Mit vétett az arisztokrácia maga ellen.

— Én ellenem semmit — volt a válasz.

De a hosszú téli esteken, midőn Alice néniel fent ülünk és varrunk, ő förtelmesen beszél nekem az arisztokráciáról. Alice néni sokat látott a nagyvilág életből — és tapasztalatait az én javára mondja el.

— Én az arisztokráciát éppen úgy jónak tartom, mint a szomszédjainkat — mondá Randal.

— Mert nem ismeri őket — jegyezte meg Viola diadalmasan nevetve. Őn a meg-mészt és a művészet szépségei között tudhatna ön az arisztokraták életéről?

— Én azok közzé tartozom! — méltó léha, bűnös, szontalan, frivol életéről —

— Én azok közzé tartozom! — midőn hirtelen nyelvény volt, hogy mondja, midőn hirtelen észbe jutott, hogy nagyon rossz polu volna ezt neki megmondani, oly nyíltan irántuk való ellenszenvét oly nyíltan ki- Tehát azt válaszolta — Ha megvan az ellenszenvet fogok érezni irántok.

— Az ellenszenv ösztönöl jön és azt tanításból — volt a válasz; és aztán tette utána — mennem kell.

És Lord Ryvers rögtön a desoláció és idegenséget érezte.

— Mennem kell — ismételte. Alice néni ilyenkor szokott ünnepélyesen tenni a virágos kert körül. Én viszem magam a kosarat, míg ő a hervadt leveleket és a kat levágja és egy kis kertészkedéssel foglalkozik.

(Folytatása következik.)

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

A kolozsvári ev. ref. egyházközség tulajdonát képező Kolozsvárt Főter 22. szám alatt levő ház keleti részében jelenleg Reményik L. és fiai cég által bérben birt birtokhelyiség az ahhoz tartozó mellékhelyiségekkel együtt 1900. évi április hó 1-ső napjától és ugyanazon ház nyugati felében levő jelenleg Kikakker Boldizsár által bérben birt kávéház helyiség és ahhoz tartozó mellékhelyiségek 1899. évi október hó 1-ső napjától kezdve 10 egymásután következő évre **f. évi szeptember 14-én délelőtt 10 órakor** főter 34. sz. alatti irodámban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni.

A részletes árverési feltételek irodámban a hivatalos órák alatt, tekinthetők meg.

Kolozsvárt, 1898 július 14-én.

Dr. Gidófalvy István s. k.

525. 2—3

kir. közjegyző.

Sz. 234—1898.

540. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1897. évi 9700 számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvármegyei takarékpénztár javára Pap Salamon s társai ellen 170 frt s jár. erejéig 1897. évi november hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 873 frtra becsült Pap Salamonnál: 2000 véka csőtörökbuza, Ploszkár Dánielánál 2 kanca-ló, 1 lószekér, 2 hám és gyeplő, és Pap Salamon és Pap Irimánál 60 drb. juhból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a mócsi kir. járásbíró 1126—898 sz. végzése folytán 170 frt tökélettel, ennek 1897. évi augusztus hó 5-ik napjától járó 6% kamattal és eddig összesen 42 frt 72 krban bíróság már megállapított költségek erejéig M. Frátán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1898. évi július hó 30. napján d. e. 10 óráig határidőül újból kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is fogantatottatni fog.

Kelt Mocson, 1898. évi július hó 12. napján.

Fereczy György,

kir. bir. végrehajtó.

Tüdőbetegségek,

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén celszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mésterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellenetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatra is.

Glandulén előállítatik dr. Hoffmann utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tabletta tartalmaz 0.25 Glandulén-nek megfelelő 0.05 besűrített mirigy-anyagot és 0.20 izjavító tejzúrkot.

Glandulén törvényileg védve és szabadalmazva van, utáztatóktól óvakodjék. Változatlan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db) és 1 frt 50 kr. (50 db). Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

DIÁNA gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. sz.

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás, orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek. 363. 9—10

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Üzlet felosztás miatt

papir-, író-, rajz-, festő-szerek

gyári áron kaphatók:

ZOBATZ FERENCZ

Főter 12. szám alatti

papirkereskedés- és

gyorsajtó nyomdájában

— KOLOZSVÁRT. —

A gyorsajtó nyomda is teljes felszereléssel eladó!

298. 12—12.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Eladó háztelkek!

Kolozsvárt a vasút közelében levő Kajántó-
utca 2. szám alatt

6 telek eladó!!

Venni szándékozók forduljanak: **Szuehy János** művezetőhöz Külmagyar-utca 49. szám. (Sigmond-gyár) — továbbá:

ELADÓ

a Külmagyar-utcai 57. sz. alatti öt lakással bíró ház, nagy udvar és a Kis-Szamosig kinyúló szép nagy kerttel.

Egy szőlő a Kőmáli uton, Herczegovina előtt a Hilbert Adolf szőlője mellett.

Értekezhetni a „Standard” életbiztosító társaság irodájában Mátyás király-utca 1. szám d. e. 8—12-ig.

533. 2—15.

A kolozsvári közúti vasút részv. társ. mint a

Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviselőisége

elfogad megrendeléseket úgy fuvarokban — 100 klg-tól kezdve — valamint kocsirakományokban szállítandó **Lupényi (urikány zsilivölgyi) legkötűnőbb minőségű darabos-, salon-, koczká-, dió-, rostált és portmentes akna-, por- és kovácsoló-kőszénre,**

továbbá:

Felső-sziléziai legkötűnőbb minőségű koczká- és dió- pirszenre.

(kocsz.)

Állandó nagy raktár: A közúti vasút forgalmi telepén.

Bármely minőségű kőszén, — illetve pirszen anyagban megrendelés — akár fuvarokban, akár pedig kocsirakományokban kívántatnék a szállítása, azonnal és a legpontosabban fogantatottatik.

A befuvározás kizárólag a közúti vasut saját szénzállító szekerein eszközöztetik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt — közvetlen a lupényi kőszénbányák által — teljesíttetnek.

A közúti vasut anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket 4 köbméterenként és kocsirakományonként saját raktárából azonnal hazafuvarozandó **I. rendű bükk tűzfára.**

Iroda: Belmagyar-utca 6. sz. Távbeszélő állomás: 97.

Raktár: a közúti-vasut forgalmi telepén közraktárak mellett.

Távbeszélő állomás: 155.

Megrendelések elfogadottnak: Reményik L. és fiai főter, Kiss Ernő főter, Kónya Sándor főter, Szele Márton főter, Boskovics József belközép-utcai, Papp Ernő belhid-utcai, Weinberger és Thaler belmagyar-utcai üzletében Kolozsvárt.

967. 54—0.

Csucsai jó minőségű száraz

hasáb bükkfa

nem usztatott

Egy vaggon 100 métermázsa Kolozsvárt házhoz szállítva 58 frt, Csucsán helyt 38 frt vaggonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai

csucsai fiúüzletének utódánál:

GÁLSIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

114. (5—x.)

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, sok szénsavas nátriumot és lithiumot tartalmaz egyéb anyagok mellett. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik, mert míg egyrészt kitűnő hatású szénsavas nátriumánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén, másrészt egyéb víz nem is adagolható akkor, ha mint tüdővészeseznél is, vérzésre való hajlandóság van jelen, a mikor tehát a „Margit-víz” megbeesülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavával. Kiváló hatást látni főleg a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a főlös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Ezek, s hogy még a hólyag hurutos bántalmainál is kitűnő szolgálatokat tett, akadályozva a húgysavas sók lerakódását s így a kö- és homokképződést, eredményezték azt, hogy úgy a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei, úgyszintén a legelső rendű gyógyhelyek, mint a görbördör, mindig a legzárvebben használták, mindig előnyt adtak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

Kiváló óvószernak bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapesten

V., Erzsébet-tér 8.

cs. és kir. udvari szállító.

V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Megvételre kerestetik

egy jó karban levő üzemképes 20---25

Stabil-gép

hozzávaló kazánnal, esetleg kisebb Locomobil, vagy fűtő

Czím a kiadó-hivatalban válaszos levelező-lap

528. [2—2.]

Kiadó lakás!

Nagy-utca 28. sz. a., földszint bemenet jobb

I. lakás részei: 4 szoba, 1 előszoba, 1 konyha, 1 szoba, 1 angol closett, pinczerész és padlásrészt.

II. lakás részei: bemenet balszárnny emelet 3 szoba, előszoba, 1 konyha, 1 fürdő szoba, 1 angol closett, pinczerész és padlásrészt.

Továbbá ezen udvaron kiadó egy nagy boros pince egy amerikai jégverem hozzátartozó helyiséggel és egy istálló 3 lóra.

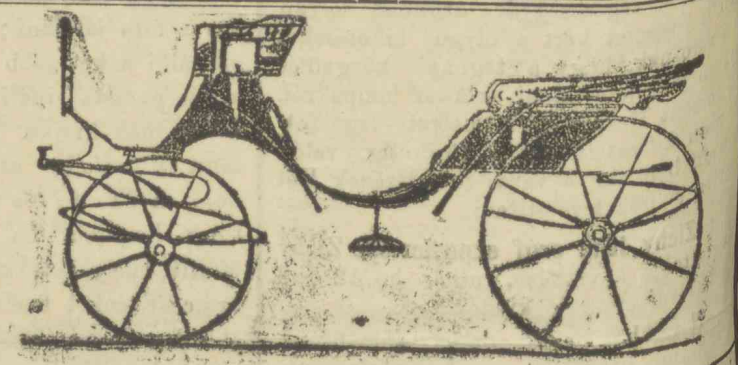
Értekezhetni az épületben: **Goldstein Herman** urral.

539. 1—1.

A MILLENIUMI, BERLINI, BORDEAUX és GARGASON kiállításokon kitüntetve. Jó munkáért. Versenyképességért és előhaladásért.

UDVARI ANDRÁS kocsikészítő

Kolozsvárt, Hid-utca (Sigmond-ház.)

Nagy választékban kész kocsik: Gaubé 500 frttól 680 frtig. Fedes kocsik 400—600 frtig. Fedél nélküli 250—350 frtig. Futó kocsik 150—360 frtig.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses figyelmét kocsikészítő üzletemre föl hívni a hol készítek mindenemű ruganyos kocsit, valamint bármely reklám kocsit. Elvállalok vidéki megrendelést rajta magyar árat szerint a legjobb és legesimább kivitelben. Játékárért a kocsinál előforduló bármely javítást vagy átalakítást gyorsan, pontosan eszközölök, úgy hogy a legkényesebb igényeknek is kielégülök.

Kocsi-lakkirózshoz csakis a legjobb valódi angol lakkot használok, a melyből magamnak nagy raktárt tartok, úgy hogy a nálam lakkiróztott kocsiért, ha rendes gondozás alatt van 2 évig jótállok.

Kiváló tiszteltetl

UDVARI ANDRÁS

kocsi-készítő.

Erdélyrészi kocsi gyárosok közt legnagyobb kitüntetéssel.